

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobce: **ZEVES 5, s. r. o.**
sídlem Tovární 629, 430 01 Chomutov
zastoupeného advokátem JUDr. Ing. Petrem Petržilkem, Ph.D.
sídlem Dvořákova 1624, 250 82 Úvaly

proti
žalovanému: **Energetický regulační úřad**
sídlem Masarykovo náměstí 91/5, 586 01 Jihlava

za účasti: **OTE, a. s.**
sídlem Jihlavská 1558/21, 140 00 Praha
zastoupené advokátem Mgr. Zdeňkem Labským
sídlem Krátká 1148/323, 100 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 1. 2024, č. j. 07118-12/2023-ERU

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Účastníci řízení ani osoba na řízení zúčastněná nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se u operátora trhu, společnosti OTE, a. s. (osoba zúčastněná na řízení), domáhal žádostí ze dne 30. 11. 2021 přeregistrace formy podpory z výkupních cen na zelený bonus na elektřinu, tedy jinými slovy, o změnu formy podpory, a to zpětně k datu, kdy mohla být do provozu uvedena jím provozovaná solární elektrárna (k roku 2010 nebo 2011). Společnost OTE to v odpovědi ze dne 14. 12. 2021 odmítla.
2. Proto žalobce podal dne 28. 4. 2023 k žalovanému návrh na zahájení řízení podle § 52 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie. V něm se domáhal vyslovení výroku, že mu náleží právo na podporu elektřiny vyrobené ze slunečního záření podle cen stanovených pro zdroje uvedené do provozu v období 1. 1. 2010-31. 12. 2010, případně v období 1. 1. 2011-31. 12. 2011.
3. Žalovaný rozhodnutím ze dne 30. 5. 2023, č. j. 07118-6/2023-ERU, žalobcův návrh na zahájení řízení podle § 43 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, odložil. Odůvodnil to tím, že nemá pravomoc rozhodnout o vzniku nároku se zpětným datem účinnosti. Rozklad žalobce proti citovanému rozhodnutí zamítla Rada žalovaného rozhodnutím označeným v záhlaví (dále též „odvolací rozhodnutí“ nebo „napadené rozhodnutí“).
4. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce nejprve žalobu podle páté části zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, a to dne 9. 2. 2024 k Obvodnímu soudu pro Prahu 8. Ten usnesením ze dne 4. 6. 2025, č. j. 25 C 46/2024-300, zastavil řízení o žalobcově žalobě v části, v níž se domáhal prohlášení nicotnosti napadeného rozhodnutí, a odkázal žalobce na soudy ve správním soudnictví. Proti napadenému rozhodnutí tak žalobce nyní brojí u Krajského soudu v Brně žalobou podanou dne 27. 6. 2025, v níž se dožaduje prohlášení jeho nicotnosti.
5. Jen pro pořádek soud dodává, že žalobce stihl podat žalobu včas. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 4. 6. 2025 byl poučen o tom, že podá-li žalobu správnímu soudu do jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení, pak platí, že byla doručena v den, kdy došla civilnímu soudu. Žalobce podal žalobu zdejšímu soudu 27. 6. 2025 (tedy ještě v jednoměsíční lhůtě) a původní žalobu civilnímu soudu podal dne 9. 2. 2024 (stihl tedy i dvouměsíční lhůtu pro podání žaloby proti rozhodnutí ve správním soudnictví).

II. Argumentace žalobce

6. Podle žalobce jsou napadené rozhodnutí a jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí nicotná. Osoba zúčastněná na řízení (jako operátor trhu) zrušila, resp. odmítla provést přeregistraci podpory žalobci zpětně. Žalobce se domáhal určení, že operátor trhu má povinnost mu vyplácet podporu formou zelených bonusů, a že žalobci vzniklo právo na tuto podporu ve výši platné k roku 2010, případně k roku 2011. Ustanovení § 52 zákona o podporovaných zdrojích energie podle něj dává žalovanému pravomoc takový spor rozhodnout. Ve znění účinném do 31. 12. 2021 obsahoval § 52 zákona o podporovaných zdrojích energie úpravu, podle které byl žalovaný oprávněn rozhodovat o všech druzích návrhů – jak na plnění, tak na určení. Podobný kompetenční spor vyřešil zvláštní senát v rozhodnutí sp. zn. Konf 45/2017, ale také v rozhodnutích sp. zn. Konf 44/2018, nebo sp. zn. Konf 16/2023. Z nich souhrnně vyplývá, že pravomoc žalovaného není omezena jen

na spory, jejichž předmětem je splnění povinnosti úhrady podpory. Žalobcův nárok na vyplacení podpory přímo souvisí s povinností žalovaného hradit tuto podporu formou zeleného bonusu.

III. Argumentace žalovaného

7. Žalovaný navrhuje podanou žalobu zamítnout. Žalobce požaduje určení, že má nárok na podporu ve výši stanovené zpětně. Přitom požaduje, aby správní orgán určoval, kdy mohla být žalobcova elektrárna uvedena do provozu (roky 2010 nebo 2011). Novelizace § 52 zákona o podporovaných zdrojích energie ale zúžila pravomoci žalovaného pouze na spory týkající se úhrady podpory. Žalobce se úhrady konkrétní částky nedomáhá. A žalobcem citovaná judikatura zvláštního senátu je překonána právě zmíněnou novelizací a rozhodnutím zvláštního senátu sp. zn. Konf 10/2024.

IV. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

8. Společnost OTE ve svém vyjádření uvedla, že žalobce nemůže mít nárok na podporu ve formě zeleného bonusu, protože obdržel licenci na výrobu elektřiny s datem zahájení výkonu činnosti až ke dni 9. 2. 2022. To ostatně potvrdily i civilní soudy v již proběhlém řízení před Obvodním soudem pro Prahu 4 a Městským soudem v Praze. Žalobce vede opakované spory o „zpětné proplacení“ zeleného bonusu, ačkoliv mu opakovaně různé soudy tento nárok nepřiznávají.

V. Posouzení věci krajským soudem

9. Soud rozhodl ve věci samé bez jednání za podmínek § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť žádná ze stran jednání nepožadovala.
10. Žaloba **není důvodná**.
11. Skutkové okolnosti kauzy nejsou nijak sporné a otázkou k řešení je pouze právní názor žalovaného, že žalobcem vyvolaný spor mezi ním a osobou zúčastněnou na řízení není oprávněn řešit. A z toho vyplývající postup, kdy žalovaný žalobcovu žádost podle § 43 odst. 1 písm. b) správního řádu, odložil.
12. Úvodem je důležité vysvětlit, jak se žalobce vlastně v nynější situaci ocitl a proč mu jde o „zpětné“ přiznání licence k rokům 2010 nebo 2011. Žalovaný udělil žalobci 31. 12. 2010 licenci k výrobě elektřiny prostřednictvím solární elektrárny v k. ú. Chomutov a na zelený bonus tak měl žalobce nárok. Následně ale žalovaný zahájil obnovu řízení o udělení licence a své původní rozhodnutí sám zrušil. Stalo se tak v reakci na zjištění policie, že žalobce mohl v řízení předložit falešné revizní zprávy, které byly podkladem pro vydání licence. Následně se tato obvinění potvrdila (viz též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 5. 2019, sp. zn. 3 Tdo 990/2018). V důsledku mnoha správních a soudních rozhodnutí trvala obnova licenčního řízení několik let a dle svého tvrzení žalobce opět obdržel licenci k výrobě elektřiny až 9. 2. 2022, samozřejmě s platností do budoucna.
13. Pro kontext nutno uvést, že pro zařízení vyrábějící elektřinu s využitím slunečního záření s instalovaným výkonem nad 30 kW uvedené do provozu od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010, byla stanovena výkupní cena elektřiny dodané do sítě částkou 12 150 Kč za 1 MWh. V následujících letech však stát přehodnotil přístup k podpoře výroby energie z obnovitelných zdrojů, takže např. už v roce 2011 došlo k výraznému snížení výkupních

cen elektřiny o 55 % na částku 5 500 Kč za 1 MWh (cenové rozhodnutí ERÚ č. 2/2010 ze dne 8. 11. 2010).

14. Základním žalobcovým argumentem je, že napadené rozhodnutí je nicotné, protože se žalovaný odmítl jeho návrhem věcně zabývat. To ale není důvod nicotnosti. Pokud by žalovaný namísto vedení řízení a meritorního rozhodnutí chybně dospěl k závěru, že ve věci nedisponuje pravomocí o ní meritorně rozhodnout, pak toto pochybení má charakter nezákonnosti. Krajský soud to zdůrazňuje proto, že bez ohledu na níže provedené posouzení nemůže být napadené rozhodnutí nicotné. Nicotnost by mohlo založit spíše to, kdyby žalovaný meritorně rozhodl o vzneseném nároku, ačkoliv ten by vůbec nespadal do jeho působnosti. V nynější věci podal žalobce žalovanému návrh na zahájení řízení podle § 52 zákona o podporovaných zdrojích energie, o kterém je žalovaný nepochybně příslušný rozhodnout. A to včetně varianty, že návrh podle § 43 odst. 1 písm. b) správního řádu odkládá.
15. Podle § 52 zákona o podporovaných zdrojích energie platí, že žalovaný *rozhoduje spory, jejichž předmětem je splnění povinnosti úhrady podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů, elektřiny z druhotných zdrojů nebo elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla, podpory tepla, přechodné transformační podpory tepla a podpory biometanu* (zvýraznění doplnil krajský soud).
16. Výkladem § 52 zákona o podporovaných zdrojích energie, účinného v současném znění od 1. 1. 2022, se zabýval zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb. (dále jen „zvláštní senát“) v rozhodnutí ze dne 27. 6. 2024, č. j. Konf 16/2023-19, kde řešil, jaký orgán má řešit spor mezi operátorem trhu a povinně vykupující osobou (společnost ČEZ) týkající se bezdůvodného obohacení. Dospěl k názoru, že v porovnání s původní úpravou *aktuálně účinné znění § 52 zákona o POZE však již takto šířeji nastavenou kompetenční normu neobsahuje, neboť pravomoc ERÚ zakládá striktně pouze k rozhodování sporů, „jejichž předmětem je splnění povinnosti úhrady podpory“*. Tuto povinnost k úhradě podpory má však pouze operátor trhu v případě podpory formou zeleného bonusu a aukčního bonusu (§ 9 odst. 3 a § 9a odst. 2 zákona o POZE) a povinně vykupující, jde-li o podporu formou výkupních cen (§ 10 odst. 2 tohoto zákona).
17. Tentýž názor vyslovil zvláštní senát v usnesení ze dne 21. 11. 2024, č. j. Konf 10/2024-24 (zvýraznění doplnil krajský soud): *Legislativní změnou § 52 zákona o POZE účinnou od 1. 1. 2022 došlo ke zúžení pravomoci návrhovatele oproti předchozímu znění účinnému do 31. 12. 2021. Uvedené plyne již ze samotné textace předchozího znění § 52 zákona o POZE (...) a nynějšího znění § 52 zákona o POZE. (...) Od 1. 1. 2022 tak do pravomoci ERÚ spadají pouze spory o nesplnění povinnosti k úhradě podpory. Z logiky věci půjde pouze o takové spory, které zahájili samotní výrobci jako věřitelé, nikoli o spory jiné, zahajované jinými subjekty, ani o spory o vrácení již poskytnutých plateb z titulu bezdůvodného obohacení, ať už v oblasti financování podpory nebo v oblasti podpory samotné*.
18. Obě výše uvedená rozhodnutí zvláštního senátu se týkají jiné skutkové situace. V obou vystupuje operátor trhu OTE jako žalobce, který se domáhal vrácení bezdůvodného obohacení, spočívající v nesprávně vyplacené podpoře (zelený bonus). To však není důležité. Výklad § 52 zákona o podporovaných zdrojích energie provedený zvláštním senátem je obecný a vysvětluje, které spory už žalovaný řešit nemůže.

19. Jedinou žalobcovou námitkou bylo, že žalovaný je oprávněn v dané věci meritorně rozhodnout. Nemá ale pravdu. Podle současného znění § 52 zákona o podporovaných zdrojích energie se žalovaný může zabývat pouze spory, kdy operátor trhu (u zeleného nebo aukčního bonusu dle § 9 odst. 3 a § 9a odst. 2 zákona o podporovaných zdrojích energie) nebo povinně vykupující (u podpory formou výkupních cen podle § 10 odst. 2 zákona o podporovaných zdrojích energie) nesplní povinnost uhradit výrobci elektřiny daný typ podpory. Vyplatit daný typ podpory přitom operátor trhu musí, protože jde o jeho zákonnou povinnost. Například u zeleného bonusu na elektřinu jde o § 9 odst. 3 zákona o podporovaných zdrojích energie, podle kterého *pokud o to výrobce požádá, je operátor trhu povinen, na základě vyúčtování podle odstavce 9, hradit výrobcí zelený bonus na elektřinu z obnovitelných zdrojů, ...*. Jinými slovy, pokud výrobce elektřiny splní zákonné podmínky pro vznik nároku na podporu, nemůže mu operátor trhu bonus neuhradit. A právě na nesplnění této povinnosti míří § 52 zákona o podporovaných zdrojích energie.
20. Žalobce se ovšem nedomáhal úhrady podpory, tedy že mu má osoba zúčastněná na řízení zaplatit nějakou konkrétní částku. Žalobce prozatím nemá nárok na zelený bonus v cenách platných v letech 2010 nebo 2011, a to zkrátka proto, že má licenci k výrobě elektřiny platnou až od roku 2022. Proto se dožaduje toho, aby mu nejdříve operátor trhu změnil licenci tak, že mu ji udělí se zpětným datem účinnosti. To je ovšem zcela jiný typ sporu, mimo rámec sporů vymezených v § 52 zákona o podporovaných zdrojích energie, jež má, namísto obecných soudů, řešit žalovaný. Žalobce nežádá o prosté splnění povinnosti k úhradě podpory, takže o jím podaném návrhu nemohl žalovaný meritorně rozhodnout.
21. Soud též odkazuje na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2025, sp. zn. 23 Cdo 868/2025, který se zabýval dovoláním společnosti ZEVES 4 ve věci nároku na podporu výroby elektřiny z obnovitelného zdroje, přičemž potvrdil názor odvolacího soudu, že žalobce v rozhodném období nedisponoval licenci pro její výrobu – původní licence byla v souladu se zákonem zrušena a nová licence je platná až od 8. 2. 2022. Civilní soudy zde tedy řešily přesně ty otázky, které se nyní žalobce opět pokouší otevřít. Příslušným k posouzení žalobcova návrhu je proto i nadále obecný soud.
22. Svou argumentaci podepřel žalobce odkazem na rozhodnutí zvláštního senátu sp. zn. Konf 45/2017, Konf 44/2018 a Konf 16/2023. Ty ale jeho argumentaci nepodporují. Jak soud konstatoval již výše, posledně citované rozhodnutí sp. zn. Konf 16/2023 jasně řeklo, že od 1. 1. 2022 spadají do pravomoci žalovaného pouze spory o nesplnění povinnosti k úhradě podpory. Přímou tam zvláštní senát uvádí, že už nepůjde o spory v oblasti financování podpory nebo v oblasti podpory samotné. Toto rozhodnutí proto naopak žalobcovu argumentaci popírá.
23. Ani zbývající rozhodnutí zvláštního senátu, sp. zn. Konf 45/2017 a Konf 44/2018, žalobci nijak nepomáhají. Řešily se v nich totiž úplně jiné situace.
24. Pro pořádek je třeba zmínit, že žalobce často odkazuje na původní, již neúčinnou právní úpravu v § 52 zákona o podporovaných zdrojích energie, byť není žádný důvod ji na jeho případ aplikovat. Tato úprava byla nastavena širěji, jak plyne z textace předchozího znění § 52 zákona o podporovaných zdrojích energie [*spory týkající se podpory* (odst. 1); *další spory, jejichž předmětem je splnění peněžité povinnosti uložené tímto zákonem nebo sjednané na základě tohoto zákona* (odst. 2)] a nynějšího znění § 52 zákona o podporovaných zdrojích energie (*spory, jejichž předmětem je splnění povinnosti úhrady podpory*). Proto původní judikatura zvláštního senátu již není plně aplikovatelná. Také je potřeba si všimnout, že

v § 52 odst. 2 zákona o podporovaných zdrojích energie se mluvilo o sporech, jejichž předmětem je splnění *peněžité povinnosti uložené tímto zákonem nebo sjednané na základě tohoto zákona*. Povinnost tu byla určena druhově tak, že má jít o povinnost peněžitou. Nynější § 52 zákona o podporovaných zdrojích energie ale mluví pouze o *splnění povinnosti úhrady podpory*. Jak soud vysvětlil již výše, jde o jednu konkrétní zákonnou povinnost regulátora trhu nebo povinně vykupující osoby, a to vyplatit výrobci elektřiny podporu, na kterou má nárok.

25. Co je ovšem důležité – i kdyby snad soud použil na žalobcův případ původní právní úpravu, nic by mu to nepomohlo. Ani ta totiž, i přes svůj širší záběr, nezahrnovala ten typ sporu, se kterým žalobce před žalovaného předstoupil. Žalobce se totiž nedomáhá vyplacení podpory, ale toho, aby mu *de facto* byla udělena licence k výrobě elektřiny zpětně s datem účinnosti od roku 2010 nebo 2011.
26. V tomto kontextu je pak zřejmé, proč jsou žalobcovy odkazy na starší rozhodnutí zvláštního senátu pro posouzení jeho věci irelevantní. Ve věci sp. zn. Konf 45/2017 zvláštní senát řešil, zda do pravomoci žalovaného spadá spor, kdy se subjekt (provozovatel lokální distribuční soustavy) domáhá po regulátorovi trhu OTE vrácení bezdůvodného obohacení, vzniklého špatně účtovanými cenami za distribuci, které platil. Bylo přitom jasné, že pokud by subjekt danou cenu neplatil, regulátor trhu by se mohl domáhat jejího zaplacení a takový spor by žalovaný řešit mohl. Proto zvláštní senát uzavřel, že mezi oběma situacemi není důvod rozlišovat, protože se spor obecně týká financování podpory a jde – obrazně řečeno – o dvě strany téže mince.
27. Ve věci sp. zn. Konf 44/2018 zase zvláštní senát posuzoval typově podobný případ, kde Česká republika požadovala vrácení vyplacené podpory od společnosti, jíž původně udělenou licenci soudy zrušily. Odkázal přitom na rozhodnutí citované v předchozím odstavci a uzavřel, že i tento spor má rozhodovat žalovaný – může-li se distributor domáhat zaplacení podpory, může se operátor trhu domáhat vrácení již vyplacené podpory. Oba citované spory se proto týkaly úplně jiných situací.
28. Žalobce ještě odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 27. 6. 2024, č. j. 30 A 93/2023-81, a to v reakci na poukaz žalovaného na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2021, č. j. 9 As 97/2019-53. Obě rozhodnutí se věnují výkladu § 17 odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., energetický zákon, a kompetenci žalovaného rozhodovat spory mezi spotřebitelem a držitelem licence. Krajský soud však nepovažuje za nutné analogicky aplikovat závěry učiněné k jiné právní úpravě. Výše popsany výklad § 52 zákona o podporovaných zdrojích energie je podle krajského soudu jasný a není nutné si vypomáhat analogií. Proto se této argumentaci krajský soud blíže věnovat nebude.
29. Soud na závěr shrnuje, že napadené rozhodnutí není nicotné. Žalobce se na žalovaného obrátil v otázce, kterou mu nepřísluší rozhodovat. K rozhodnutí sporu není věcně příslušný rozhodnout ani žádný jiný správní orgán. Proto žalovaný správně žalobcovu žádost podle § 43 odst. 1 písm. b) správního řádu odložil.

VI. Náklady řízení

30. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch

ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu by jinak – jakožto úspěšnému účastníkovi řízení – právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu mu je však nelze přiznat, neboť nepřesahují rámec jeho běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

31. O nákladech osoby zúčastněné na řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu nákladů řízení jen ve dvou případech: 1. pokud bránila své právo, které jí vyplývalo z rozhodnutí nebo jiného úkonu napadeného žalobou, přičemž žalobce nebyl před soudem úspěšný, 2. pokud jí nějaké náklady vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Ani jedna z těchto dvou podmínek nebyla v nynějším řízení splněna, proto osobě zúčastněné právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. 5. 2026

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu